

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.iер.ro). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.iер.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

SECȚIA A TREIA

CAUZA MOLDOVEANU ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 13386/02)

HOTĂRÂRE

Strasbourg

29 iulie 2008

Hotărâre definitivă

29/10/2008

Această hotărâre poate suferi modificări de formă.

În cauza Moldoveanu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din JOSEP CASADEVALL, *președinte*, ELISABET FURA-SANDSTRÖM, CORNELIU BÎRSAN, ALVINA GYULUMYAN, EGBERT MYJER, INETA ZIEMELE, ANN POWER, *judecători*, și SANTIAGO QUESADA, *grefier de secție*, după ce a deliberat în camera de consiliu, la 8 iulie 2008, pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 13386/02 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Victor Moldoveanu („reclamantul”), a sesizat Curtea la 31 ianuarie 2002 în temeiul articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („convenția”).

2. Reclamantul, care a beneficiat de asistență judiciară, este reprezentat de Dan Miron, avocat din Constanța. Guvernul român („Guvernul”) este reprezentat de agentul guvernamental, domnul Răzvan-Horațiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. La 20 decembrie 2005, Curtea a hotărât să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu articolul 29 § 3 din convenție, aceasta a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

4. Reclamantul s-a născut în 1942 și locuiește în București.

A. Procedura împotriva CNM Navrom pentru plata drepturilor salariale datorate reclamantului

5. Societatea comercială Compania Națională Maritimă Navrom S.A. Constanța (denumită în continuare „CNM Navrom”) este o societate cu capital de stat, constituită de autorități în 1990 în urma unei restructurări a întreprinderilor de stat care activau în domeniul navigației maritime înainte de 1989 (infra pct. 19).

6. În perioada noiembrie 1996 – iunie 1997, reclamantul a fost comandantul navei C., al cărei proprietar era CNM Navrom. Pe parcursul acestei perioade, nava respectivă a fost închiriată societăților O.M. și P.S. La 23 mai 1997, aceste societăți și CNM Navrom au încheiat un protocol care prevedea, printre altele, că datoriile existente față de echipajele navelor închiriate de CNM Navrom vor fi plătite de aceasta din urmă, care își rezerva dreptul de a introduce o acțiune în rambursare.

7. La întoarcerea din voiajele pe mare, reclamantul nu a primit decât o parte din sumele pe care era îndreptățit să le primească pentru perioada menționată anterior. Potrivit persoanei în cauză, neplata sumelor restante se datora epuizării fondurilor alocate CNM Navrom de către Guvern.

8. La 12 octombrie 1998, reclamantul a introdus în fața Judecătoriei Constanța o acțiune îndreptată împotriva CNM Navrom și a societăților O.M. și P.S., având drept obiect plata unor sume de bani reprezentând în special drepturile salariale neplătite în timpul perioadei menționate anterior.

9. Prin hotărârea din 14 iulie 1999, Judecătoria Constanța a obligat *in solidum* părțile pârâte la plata către reclamant a sumelor de 18 586 dolari americani și 7 200 000 lei vechi românești (ROL).

10. Prin hotărârea din 17 noiembrie 1999, pronunțată în urma apelului societăților O.M. și P.S., Tribunalul Constanța a luat act de faptul că reclamantul renunțase la acțiunea împotriva celor două societăți și a confirmat hotărârea din 14 iulie 1999 în ceea ce privește CNM Navrom.

11. Prin hotărârea din 14 martie 2000, recursul CNM Navrom a fost respins pe motiv că aceasta din urmă l-a formulat *omisso medio*, fără să formuleze apel. Reclamantul a solicitat investirea cu formulă executorie a hotărârii din 17 noiembrie 1999 a Tribunalului Constanța.

B. Demersurile reclamantului privind obținerea plății creanței sale și procedura de lichidare judiciară a CNM Navrom

12. La 26 noiembrie 1998, Tribunalul Constanța a decis deschiderea procedurii de lichidare judiciară a CNM Navrom.

13. La 1 martie 1999, acesta a desemnat societatea P. în calitate de lichidatoare a CNM Navrom. Reclamantul și-a înscris în tabelul creditorilor creanța rezultată din hotărârea definitivă din 17 noiembrie 1999 a Tribunalului Constanța.

14. La 14 decembrie 2000, societatea lichidatoare P. a publicat tabelul creditorilor CNM Navrom. Invocând în esență art. 108 (9) din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului („Legea nr. 64/1995”), aceasta a înscris creanța reclamantului drept creanță chirografară (poziția 108 punctul 9), cu mențiunea „plata sumelor mai sus indicate nu este garantată”.

15. Reclamantul a contestat poziția atribuită creanței sale pe motiv că aceasta avea un caracter privilegiat în temeiul Convenției internaționale pentru unificarea anumitor reguli referitoare la privilegiile și ipotecile maritime, încheiată la Bruxelles în 1926 (denumită în continuare „Convenția din 1926”). Acesta a solicitat înscrierea creanței sale la poziția 108 – punctul 3 din tabelul creditorilor, poziție ce corespunde creanțelor izvorâte din salarii.

16. Sesizată de Curtea de Apel Constanța în cursul procedurii, prin decizia din 2 octombrie 2001, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a art. 108 din Legea nr. 64/1995 invocată de reclamant, care se plângea de un tratament diferit al creditorilor care pretindeau drepturile salariale. Curtea Constituțională a considerat că acești creditori nu se aflau în aceeași situație, ținând seama de vechimea creanțelor; cei ale căror creanțe apăruseră cu mai mult de șase luni înainte de deschiderea procedurii de lichidare judiciară dispuneau de mai mult timp pentru a acționa cu promptitudine în vederea obținerii plății înainte ca debitorul să se afle într-o asemenea situație. În ceea ce privește Convenția din 1926 invocată de reclamant, Curtea Constituțională a observat că aceasta nu era aplicabilă în speță, deoarece se referea la executarea creanțelor asupra navelor și nu a celor asupra societăților comerciale de transport maritim, aceste ultime creanțe fiind supuse procedurii prevăzute de Legea nr. 64/1995.

17. Prin hotărârea definitivă din 10 decembrie 2001, pronunțată în ultimă instanță, Curtea de Apel Constanța a respins contestația reclamantului pe motiv că societatea lichidatoare înscrisesse corect creanța acestuia în cadrul creanțelor chirografare. Aceasta a considerat că art. 108 (3) din Legea nr. 64/1995, care stabilea în mod imperativ ordinea de prioritate a creanțelor, nu se referea decât la creanțele izvorâte din contracte de muncă, pe cel mult șase luni anterioare deschiderii procedurii falimentului, și a confirmat că data care trebuia luată în considerare în această privință nu era cea a hotărârii din 17 decembrie 1999, ci data, anterioară, la care creditorul era îndreptățit să obțină plata salariului din partea angajatorului în temeiul contractului de muncă. Curtea de Apel a adăugat că aplicarea Legii nr. 64/1995 o elimina pe cea a oricărei alte dispoziții de drept intern sau internațional, cu atât mai mult cu cât Convenția din 1926 avea un obiect diferit, și anume executarea creanțelor asupra navelor.

18. În scrisoarea din 19 ianuarie 2006 trimisă Guvernului, societatea lichidatoare P. l-a informat pe acesta că procedura de lichidare judiciară a CNM Navrom era în curs, dar că, având în vedere sumele obținute din vânzarea activelor societății debitoare, creanțele chirografare, ca cea a reclamantului, nu puteau fi plătite *a priori*. În prezent, procedura falimentului este în curs.

II. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNE RELEVANTE

A. Dispoziții legale și alte acte adoptate de autorități privind CNM Navrom

19. Compania Națională Maritimă Navrom Constanța (CNM Navrom) a fost constituită prin H.G. nr. 494 din 9 mai 1990; aceasta își exercita activitatea economică sub controlul Ministerului Transporturilor. În temeiul Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, compania a devenit societatea comercială CNM Navrom S.A.; aceasta era astfel menționată în lista publicată de Guvern în Monitorul Oficial la 17 ianuarie 1991, listă care se referea la structurile administrative având statutul de regie autonomă sau de societate comercială, constituite în domeniul transportului naval. Legea nr. 15/1990 prevedea că, inițial, statul era acționarul unic al unei asemenea societăți, că titluri de valoare echivalente cu 30% din capitalul social urmau să fie transmise Agenției naționale pentru privatizare, aflate în subordinea Guvernului, pentru a fi ulterior distribuite, cu titlu gratuit, cetățenilor români, și că Guvernul trebuia să elaboreze o strategie

de privatizare pe domeniu de activitate economică. În afară de aceasta, prin Ordonanța nr. 1 din 14 ianuarie 1994, Guvernul a adăugat la bugetul de stat o datorie contractată de CNM Navrom în calitate de societate cu capital de stat. Prin Hotărârea nr. 397 din 4 august 1997, Hotărârea nr. 375 din 7 iulie 1998 și Hotărârea nr. 93 din 17 iunie 1999, Guvernul a alocat fonduri celor trei companii maritime cu capital majoritar de stat, printre care CNM Navrom, pentru a asigura securitatea navelor acestor societăți care aveau dificultăți financiare și juridice, în diferite porturi ale globului, și pentru repatrierea și plata salariilor restante și a diurnei datorate echipajelor acestor nave în conformitate cu contractele de muncă. Prima dintre aceste hotărâri prevedea că sumele respective trebuiau rambursate în urma restructurării societăților respective și a vânzării unui anumit număr de nave.

20. Transferată pe lista societăților Fondului Proprietății de Stat (FPS), CNM Navrom era menționată în H.G. nr. 140 din 7 aprilie 1998 privind strategia autorităților în procesul de privatizare a societăților cu capital de stat. În domeniul transportului maritim, hotărârea preconiza menținerea controlului statului numai pentru a asigura nevoile strategice și de apărare ale țării și pentru a pune în valoare porturile naționale. În acest scop, hotărârea prevedea restructurarea și privatizarea a trei companii naționale de navigație, printre care CNM Navrom, potrivit unei strategii care implica, printre altele, FPS și ministerele implicate. Restructurarea era considerată drept o etapă necesară, prealabilă privatizării societăților respective. Aceasta trebuia să implice crearea unei noi companii naționale de transport maritim cu active (nave) provenite de la celelalte trei companii. După vânzarea unui anumit număr de nave, privatizarea celor rămase din aceste ultime companii era preconizată prin divizarea acestora în mai multe societăți comerciale și prin vânzarea pachetului de acțiuni deținut de FPS.

B. Dispoziții legale privind lichidarea judiciară a unei societăți și poziția creanțelor referitoare la drepturile salariale

21. Convenția internațională pentru unificarea anumitor reguli referitoare la privilegiile și ipotecile maritime, încheiată la Bruxelles în 1926 și intrată în vigoare pentru România la 4 februarie 1938, prevede că respectivele creanțe izvorâte din contractul de angajare a comandantului și a echipajului sunt privilegiate față de navă, accesoriile sale și navlul voiajului în timpul căruia au apărut acestea și că nava păstrează aceste creanțe privilegiate indiferent de proprietar. De altfel, legea națională poate acorda un privilegiu altor creanțe, fără să modifice poziția alocată creanțelor menționate anterior.

22. În redactarea sa de la momentul faptelor, Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului prevedea, la art. 108, ordinea de plată a creanțelor în cazul lichidării judiciare a unei societăți comerciale. Creanțele izvorâte din contractele de muncă, pe cel mult șase luni anterioare deschiderii procedurii falimentului, se aflau pe poziția a treia, iar creanțele chirografare pe poziția a noua și ultima, după – printre altele – creanțele statului, cele garantate cu garanții reale sau cele rezultate din contracte de credit bancar etc.

23. Articolul 11 din Constituție, în redactarea sa de la momentul faptelor, prevedea că statul se obliga să respecte cu bună-credință obligațiile rezultate din tratatele internaționale la care era parte și că tratatele ratificate de Parlament făceau parte integrantă din dreptul intern.

C. Practica internă privind executarea silită a unui titlu executoriu în cazul unei proceduri de faliment pendinte împotriva societății debitoare

24. Prin hotărârea definitivă din 6 septembrie 2002, pronunțată într-o procedură de poprire a sumelor de bani deținute de o societate debitoare asupra conturilor bancare, Curtea de Apel

Galați a hotărât că o societate comercială aflată în lichidare judiciară nu putea face obiectul unei executări silite și că plata creanței trebuia solicitată în cadrul procedurii falimentului.

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1

25. Reclamantul se plânde în esență de o atingere adusă dreptului său la respectarea bunurilor ca urmare a imposibilității de a obține plata creanței privind drepturile sale salariale, creanță confirmată prin hotărârea definitivă din 17 noiembrie 1999 a Tribunalului Constanța. Acesta invocă în esență articolul 1 din Protocolul 1, redactat după cum urmează:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

26. Guvernul respinge acest argument.

A. Cu privire la admisibilitate

27. Considerând că este vorba despre relații contractuale între persoane particulare, Guvernul consideră că respectivele consecințe ale lichidării unei societăți comerciale asupra plății creanței reclamantului nu pot face ca articolul 1 din Protocolul nr. 1 să fie aplicabil în speță *ratione materiae*, întrucât statul nu este direct responsabil de această lichidare. Cu acest titlu, bazându-se pe o hotărâre a Curții [*Omasta împotriva Slovaciei* (dec.), nr. 40221/98, 10 decembrie 2002], Guvernul consideră, fără excepție, că statul nu trebuie considerat răspunzător pentru neplata unei creanțe ca urmare a insolvabilității debitorului. De asemenea, Guvernul adaugă că reclamantul și-a diminuat posibilitatea de a obține plata creanței renunțând să continue acțiunea judiciară pe fond împotriva societăților O.M. și P.S. În cele din urmă, întrucât procedura de lichidare judiciară a CNM Navrom este încă în curs, nu se pot face speculații cu privire la soarta creanței persoanei în cauză la încheierea acestei proceduri.

28. Reclamantul respinge argumentele Guvernului.

29. Curtea consideră că excepția Guvernului, având în vedere argumentele invocate de acesta din urmă, este strâns legată de esența capătului de cerere întemeiat pe articolul 1 din Protocolul nr. 1, astfel încât este necesar să fie unită cu fondul (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Ceglia împotriva Italiei*, nr. 21457/04, pct. 24, 19 octombrie 2006).

30. De asemenea, Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul articolului 35 § 3 din convenție. Curtea subliniază că acesta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

31. Chiar dacă aplicarea Legii nr. 64/1995 de către instanțele interne pentru a stabili ordinea de prioritate a creanțelor în procedura falimentului CNM Navrom ar putea constitui o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea bunurilor, Guvernul consideră că această

ingerință era prevăzută de legea în cauză, urmarea un scop legitim de interes public – stabilirea unei ordini echitabile între diverșii creditori – și era proporțională cu scopul respectiv. În această privință, Guvernul precizează că un debitor privat este răspunzător de datoriile sale chiar și după declararea falimentului, creditorii putând fi plătiți prin vânzarea eventualelor bunuri sau venituri viitoare ale debitorului. În orice caz, Guvernul evidențiază marja mare de apreciere de care dispune statul pentru a-și trasa politicile economice și sociale și constată că reclamantul a beneficiat de o procedură judiciară echitabilă pentru a contesta măsurile pe care le considera contrare dreptului său la respectarea bunurilor.

32. Reclamantul susține că era inutil să continue procedura pe fond îndreptată împotriva CNM Navrom și împotriva celorlalte două societăți, având în vedere că, din protocolul din 23 mai 1997, reieșea că prima dintre aceste societăți era singura care trebuia să-i plătească drepturile salariale. Acesta pretinde că, prin deciziile lor de confirmare a faptului că creanța sa era chirografară, instanțele interne nu i-au respectat drepturile salariale și consideră că plângerea sa se referă în principal la refuzul statului de a respecta hotărârea definitivă din 17 noiembrie 1999, care i-a recunoscut drepturile salariale respective. Cu acest titlu, reclamantul consideră că Guvernul nu poate susține că o hotărâre definitivă prin care se dispune plata unei creanțe poate să rămână neexecutată, pe motiv că dispozițiile interne în materie de faliment privilegiază alte creanțe, precum cheltuielile suportate de societatea lichidatoare.

33. Curtea observă că, prin contestarea calificării creanței sale drept creanță chirografară de către instanțele interne în cadrul procedurii falimentului, reclamantul se plânge în ultimă instanță de imposibilitatea de a obține plata creanței privind drepturile sale salariale, care decurge din hotărârea definitivă din 17 noiembrie 1999 a Tribunalului Constanța. Curtea subliniază că Guvernul nu a oferit elemente în sprijinul argumentului său, potrivit căruia statul nu ar fi răspunzător de neplata pretinsă, deoarece, în speță, era vorba de legăturile dintre particulari și de insolvabilitatea unui debitor privat. În această privință, din dreptul intern relevant reiese că societatea debitoare, companie națională maritimă, a fost constituită de către stat și că autoritățile dețineau capitalul social majoritar al acesteia. De asemenea, în 1998, Guvernul intenționa să restrângă controlul pe care îl exercita asupra celor trei companii naționale maritime, printre care CNM Navrom, și să inițieze restructurarea, iar apoi privatizarea acestei societăți, pe baza unei strategii concepute de FPS și de ministerele implicate (supra pct. 19 și 20).

34. Deși constată că CNM Navrom este o persoană juridică diferită, Curtea consideră că, pe baza considerațiilor precedente, Guvernul nu a demonstrat că aceasta beneficia de o independență instituțională și operațională suficientă față de autorități pentru ca statul să poată fi exonerat de răspunderea sa față de convenție pentru acțiunile și omisiunile sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Cooperativa Agricolă Slobozia-Hanesei împotriva Moldovei*, nr. 39745/02, pct. 19, 3 aprilie 2007, *Grigoryev și Kakaurova împotriva Rusiei*, nr. 13820/04, pct. 35, 12 aprilie 2007, și *Vostokmash Avanta împotriva Ucrainei*, nr. 8878/03, pct. 23, 20 septembrie 2007). De asemenea, având în vedere că în favoarea reclamantului s-a pronunțat hotărârea definitivă din 17 noiembrie 1999 prin care CNM Navrom era obligată la plata unei sume de bani, Curtea consideră că persoana în cauză dispunea de un „bun” în sensul articolului 1 din Protocolul nr. 1, care se aplică în speță. Prin urmare, neplata sumei respective constituie o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea bunurilor.

35. Curtea constată că Guvernul consideră că neplata creanței reclamantului ce reiese din hotărârea definitivă menționată anterior se datorează procedurii de lichidare judiciară a CNM Navrom, care era în curs, precum și ordinii de prioritate a creanțelor stabilite de Legea nr. 64/1995. Curtea nu consideră necesar să examineze argumentele părților referitoare la procedura internă privind calificarea creanței reclamantului drept creanță chirografară și la ordinea creanțelor stabilită de dreptul intern. Aceasta observă că acțiunea împotriva CNM

Navrom, care a condus la pronunțarea hotărârii definitive din 17 noiembrie 1999, a fost inițiată de către reclamant înainte de deschiderea procedurii de lichidare judiciară, că instanțele interne nu au considerat necesar să suspende judecata și au obligat societatea debitoare la plata unei anumite sume. Chiar dacă derularea unei proceduri de faliment poate justifica o anumită întârziere în plata unei creanțe, făcând trimitere la concluzia sa de mai sus în ceea ce privește răspunderea statului în speță, Curtea reamintește totuși jurisprudența sa, potrivit căreia autoritățile nu pot pretexta lipsa resurselor pentru a nu onora o datorie bazată pe o hotărâre judecătorească (*Bourdov împotriva Rusiei*, nr. 59498/00, pct. 35, CEDO 2002-III). Prin urmare, faptul că o procedură de lichidare judiciară este în curs în privința unei societăți față de care statul este responsabil nu poate, potrivit convenției, să justifice neplata unei creanțe izvorâte dintr-o hotărâre definitivă (*Grigoryev și Kakaurova*, citată anterior, pct. 16 și 37, *Shlepkina împotriva Rusiei*, nr. 3046/03, pct. 25, 1 februarie 2007 și, *mutatis mutandis*, *Kletsova împotriva Rusiei*, nr. 24842/04, pct. 30, 12 aprilie 2007). Or, în speță, Curtea observă că reclamantul se află, în prezent, în imposibilitatea de a obține plata sumei, acordată printr-o hotărâre definitivă de peste opt ani, și că argumentele Guvernului nu pot constitui o justificare valabilă în această privință.

36. Prin urmare, Curtea respinge excepția preliminară a Guvernului și constată în speță încălcarea articolului 1 din Protocolul nr. 1.

II. CU PRIVIRE LA CELELALTE PRETINSE ÎNCĂLCĂRI

37. Reclamantul se plânge că instanțele interne nu au considerat drept privilegiată creanța sa rezultată din hotărârea definitivă din 17 noiembrie 1999, în conformitate, în special, cu Convenția din 1926. Acesta susține, de asemenea, că instanțele interne l-au discriminat spre deosebire de alți salariați, ale căror creanțe salariale au primit un loc privilegiat în temeiul Legii nr. 64/1995. Cu acest titlu, reclamantul invocă în esență articolul 6 § 1 și articolul 14 din convenție.

38. În ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe articolul 6 § 1 din convenție, Guvernul consideră că interpretarea și aplicarea de către instanțele interne a dreptului intern și internațional referitor la ordinea creanțelor nu au adus atingere dreptului reclamantului la un proces echitabil.

39. Ținând seama de concluziile sale de la pct. 33-36 de mai sus, Curtea consideră că aceste capete de cerere trebuie declarate admisibile fără să fie necesar să se pronunțe, de asemenea, cu privire la fondul acestora (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Popescu și Toader împotriva României*, nr. 27086/02, pct. 40-41, 8 martie 2007, și *Spanoche împotriva României*, nr. 3864/03, pct. 56-57, 26 iulie 2007).

III. CU PRIVIRE LA APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

40. Articolul 41 din convenție prevede:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

41. Reclamantul solicită 18 586 euro (EUR) și 12 761 463 lei noi românești (ROL) cu titlu de prejudiciu material cauzat ca urmare a neplății creanței confirmate prin hotărârea definitivă din 17 noiembrie 1999, suma în ROL reprezentând suma alocată prin hotărârea citată anterior,

actualizată potrivit informațiilor oferite de Banca Națională a României (BNR). În plus, acesta solicită 3 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral cauzat ca urmare a neplății timp de aproximativ zece ani a drepturilor salariale ce i-au fost recunoscute printr-o hotărâre definitivă.

42. Făcând trimitere la argumentele sale prezentate asupra admisibilității și fondului cauzei și referitoare la faptul că procedura de lichidare judiciară a CNM Navrom este încă în curs, Guvernul consideră că cererea reclamantului cu titlu de prejudiciu material este prematură, prejudiciul pretins nefiind sigur înainte de încheierea acestei proceduri. În ceea ce privește cererea pentru prejudiciu moral, Guvernul consideră că o eventuală constatare a încălcării din partea Curții ar reprezenta în sine o reparație suficientă cu acest titlu.

43. Curtea reamintește că o hotărâre de constatare a unei încălcări presupune pentru statul pârât obligația juridică, în temeiul convenției, de a pune capăt încălcării și de a-i elimina efectele astfel încât să restabilească pe cât posibil situația anterioară acestei încălcări [*Metaxas împotriva Greciei*, nr. 8415/02, pct. 35, 27 mai 2004, și *Iatridis împotriva Greciei* (reparație echitabilă) (GC), nr. 31107/96, pct. 32, CEDO 2000-XI]. Curtea reiterează că a constatat încălcarea articolului 1 din Protocolul nr. 1 ca urmare a imposibilității reclamantului de a obține plata sumei, acordată printr-o hotărâre definitivă de peste opt ani, fără ca Guvernul să prezinte o justificare valabilă. Prin urmare, este necesar să se respingă argumentele Guvernului și să se concluzioneze că reclamantul a suferit un prejudiciu material ca urmare a privării sale, timp de mai mulți ani, de suma alocată prin hotărârea din 17 noiembrie 1999 pronunțată de Tribunalul Constanța. Ținând seama de elementele de care dispune și pronunțându-se în echitate, Curtea acordă reclamantului 19 000 EUR cu titlu de prejudiciu material.

44. În plus, Curtea consideră că reclamantul a suferit un prejudiciu moral din cauza frustrării cauzate de neplata sumelor ce i-au fost acordate prin hotărârea din 17 noiembrie 1999, în special cu titlu de drepturi salariale, și că acest prejudiciu nu este suficient compensat prin constatarea încălcării. Având în vedere toate elementele de care dispune și pronunțându-se în echitate, în conformitate cu articolul 41 din convenție, Curtea acordă reclamantului 3 000 EUR pentru prejudiciul moral suferit.

B. Cheltuieli de judecată

45. După actualizarea sumelor menționate în chitanțele prezentate, reclamantul solicită 16 848 411 ROL pentru cheltuielile de judecată suportate în cursul procedurilor interne privind CNM Navrom, din care 2 655 000 ROL reprezentau onorariul plătit avocatului său în aprilie 2000 pentru „executarea silită” a hotărârii din 17 noiembrie 1999. Reclamantul solicită, de asemenea, 18 000 000 ROL pentru onorariul perceput de avocatul său în fața Curții și prezintă o chitanță întocmită în acest sens.

46. Guvernul observă că chitanțele prezentate de reclamant nu menționează obiectul procedurilor pentru care avocatul acestuia a solicitat onorariul respectiv, astfel încât legătura de cauzalitate cu procedura internă relevantă în speță nu este stabilită. În plus, Guvernul constată că persoana în cauză ar fi putut solicita rambursarea majorității cheltuielilor suportate în fața instanțelor interne care i-au admis acțiunea împotriva CNM Navrom. În ceea ce privește cheltuielile de judecată suportate în fața Curții, Guvernul consideră că reclamantul nu a prezentat documente justificative.

47. Curtea reiterează că, atunci când constată o încălcare a convenției, poate acorda rambursarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul procedurilor interne, dar numai atunci când au fost efectuate „pentru a preveni sau a corecta, prin acestea, respectiva încălcare” (*Forum Maritim împotriva României*, nr. 63610/00 și 38692/05, pct. 180, 4

octombrie 2007). Reamintind că a constatat numai încălcarea articolului 1 din Protocolul nr. 1 ca urmare a neplății de către autorități a creanței izvorâte din hotărârea definitivă din 17 noiembrie 1999, ținând seama de elementele de care dispune și de criteriile menționate anterior, Curtea consideră că este necesar să se acorde reclamantului 100 EUR pentru cheltuielile de judecată suportate la nivel intern.

48. În ceea ce privește cheltuielile de judecată suportate în cadrul procedurii din fața Curții, aceasta constată că reclamantul a primit 850 EUR cu titlu de asistență judiciară pe parcursul acestei proceduri, sumă ce acoperă onorariile avocatului său menționate anterior. Prin urmare, este necesar să se respingă cererea reclamantului în această privință.

C. Dobânzi moratorii

49. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Unește cu fondul* excepția preliminară a Guvernului privind inaplicabilitatea *ratione materiae* a articolului 1 din Protocolul nr. 1 și o *respinge*;

2. *Declară* cererea admisibilă;

3. *Hotărăște* că a fost încălcat articolul 1 din Protocolul nr. 1;

4. *Hotărăște* că nu trebuie examinate capetele de cerere întemeiate pe articolul 6 § 1 și pe articolul 14 din convenție;

5. *Hotărăște*:

a) că statul pârât trebuie să plătească, în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 din convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

i. 19 000 EUR (nouăsprezece mii euro), la care se adaugă orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul material;

ii. 3 000 EUR (trei mii euro), la care se adaugă orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral;

iii. 100 EUR (o sută euro), la care se adaugă orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru cheltuielile de judecată;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

6. *Respinge* cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 29 iulie 2008, în temeiul articolului 77 § 2 și 3 din regulament.

Santiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Preşedinte